

menuté. Než praxe propůjčuje žalobci další ještě oprávnění. Rozh. ze dne 15. října 1891 č. 10.939 konstatuje, že může nastati změna ve sledu projednávání, tedy že v replice změněno býti může jak vyprávění událostí, tak i petit žalobní. Rozh. ze dne 18. června 1881 č. 5986, ze dne 10. listopadu 1869 č. 8537, ze dne 3. dubna 1816 č. 2482, ze dne 29. prosince 1860 č. 15.136 připouštějí změnu právního důvodu v replice. Všechna tato rozhodnutí nejsou však ve shodě s §§ 7 a 25 patentu o řízení stručném; neboť dle § 7 platí všechny předpisy řádného řízení i pro stručný proces, pokud tento nemá bližších ustanovení. Patent o řízení stručném nepřipouští však změnu nároku žalobního nebo důvodu právního právě tak jako řádné řízení soudní; s druhé strany jsou tu však zhusta důvody slušnosti nutící soudce, aby obmezil § 25 netoliko na nové skutečnosti a průvody, nýbrž aby rozšířil jej i na zlepšení, doplnění a změnu žalobní prosby.

V. Nový řád soudní:

Místo sporných spisů (vyjímaje přípravné sporné spisy) nastoupily přednesy stran, jimiž strany předvádějí soudu návrhy k odůvodnění svých nároků a námitek nebo k odrazení návrhů odpůrcových nebo námitek jeho. Byl i nový řád soudní nepřijal označení obvyklá v dosud platném řádu soudním pro procesní spisy a řeči, jako: odpověď, replika atd., ježto nyní každé processní projednávání tvoří jeden celek, přece leží v povaze každého sporu — ať se již vede soudní řízení dle zásady písemnosti nebo ústnosti, — že každá strana má k potření odpůrcových návrhů, námitek, vývodů a průvodů připouštěna býti, a že tedy žalobce podati má repliku na vývody a námítky žalovaného v ústním přednesu. Tím způsobem materiál processní, kterýž doposud nahromaděn byl v jednotlivých sporných spisech, snesen jest nyní v ústních přednesech stran a poznamená se protokolárně dle hlavních jich bodů.

Restitutio in integrum viz Vrácení ve stav předešlý.

Resumé viz Poučení porotců.

Reversy.

I. P o j e m.

Názvu »revers« užívá se v praktickém životě k označení přerozmanitých listin závazkových; v nejširším slova smyslu rozumí pak se reversy takové listiny, jimiž někdo přejímá závazek určitý pravidelně zřetelem k nějakému příštímu nebo stávajícímu poměru; závazek tento může záležeti v konání nebo v opomenutí. V užším slova smyslu jsou reversy listinami, jimiž přejímají se závazky pro ten případ, že nastoupí určité události, a jimiž záruka se poskytuje toho, že určité jednání komusi nikterak nemá býti na újmu nebo že zvláštní právní následky z jistého právního poměru, pokud jde o určitou osobu, mají být vyloučeny nebo vůbec oproti ní právně neúčinnými. Reversy sdělávají se při jednáních soukromoprávních na ochranu té či oné strany a obsahem jich jest z pravidla jednostranný slib; listina zhotovená jest průvodním prostředkem toho, komu svědčí, aby mohl proti jistým budoucím nárokům, proti nimž má býti reversem chráněn, vystoupiti, pokud se týká, je odraziti. Reversy jsou t. zv. preservativními prostředky v životě právním a mohou obsahovati závazky druhu nejrozmanitějšího. Nejčastěji jest předmětem reversu sřeknutí se něčeho. Při tom má průchod § 937 o. o. z., že totiž sřeknutí se

něčeho po právu účinné má býti určitě, jasně a zřetelně vyjádřeno, a není po právu působivým projev, jímž se někdo všeobecně něčeho sříká.

II. Z četných druhů reversů sluší se zmíniti o některých; ku př. mluví se často o reversu, kterého požaduje církev katolická při smíšených manželstvích na nekatolickém spoluzemanželu, že všechny děti z manželství tohoto budou vychovány v katolické víře; reversy tyto byly však proklášeny zákonem ze dne 25. května 1868 č. 84 ř. z. bezúčinnými pro každou církev a společnost náboženskou. V právu lenním byl revers listinou, ve které vasal byv uveden v držbu léna doznával, že obdržel od lenního pána léno a vzal na se povinnosti lenní. Dle starších ústav bylo zeměpánům nastupujícím vládu a přijímajícím hold poddaných slavnostně se zavázati reversem, že neporuší starých svobod, privilegií a výsad stavovských. Ze starších dob pocházejí též reversy, jimiž uznávky manželů úředníků kaucí povinných přednost pohledávek erárních za jměním mužovým před pohledávkami svými, a k tomu připojovalo se nařízení další, že pozbude manželka nároku na podíl v pensii, nevyhotoví-li reversu takového (dv. dek. ze dne 15. března 1793, sb. zák. pol. sv. I. č. 37 a vñ. min. fin. ze dne 20. února 1854 č. 47.641).

Dle zákona branného musí jednoroční dobrovolníci na státní útraty podati revers vystavený otcem nebo poručníkem, jímž se tito zavazují, že budou dobrovolníka po čas presenční služby vlastním nákladem vydržovati. Kromě toho potřebí jest podati zvláštní reversy, chce-li dobrovolník dosáhnouti — maje jinak potřebné kvalifikace a odbyv s prospěchem předepsanou zkoušku — hodnosti důstojnické (revers, jímž se zavazuje, že bude vždy dle předpisů a přiměřeně stavu důstojnickému oděn, dále revers, jímž se čestně prohlašuje, že aspirant nenáležel a nebude náležeti tajné společnosti atd.).

III. Právo poplatkové.

Reversy o předmětech ocenitelných podléhají poplatku dle stupnice II. a dle ceny věcí (pol. saz. 101 ad 1 *A*) *n*) popl. z.); není-li předmět reversu ocenitelným, přijde na každý arch listiny kolek za 50 kr. (pol. saz. 101 ad 1 *B*) popl. z.). Reversy, jež vyhotovují se k vyzvání veřejných úřadů k účelům úředním a jež není strana dle práva občanského povinna sděliti, jsou bez podmíněně od poplatků osvobozeny, pokud se reversů těchto k jinakým účelům neupotřebí (pol. saz. 102 ad *b*) popl. z.).

Reversy demoliční.

Jsou to reversy, jež musí vydati ti stavitelé, kteří provádějí novostavby nebo přístavby v obvodu opevněných míst, a jež obsahují vždy toto ustanovení: »Vzejde-li válečnými nebo jinakými událostmi nebo vojenskými operacemi poškození, zničení nebo zboření dotyčné budovy, nelze za to žádati odškodnění.« Úpisy na zboření jest vtělit v knihy pozemkové při příslušných budovách. Vydání reversů těchto jest odůvodněno vojenskými ohledy, že totiž území před opevněnými místy, pevnostmi, pevnůstkami, tvrzemi a pobřežními batteriemi na dělový dostřel nesmí býti žádnými stavbami zastavěno, jež by účinku děl pevnostních mohly býti na újmu. Běží-li o stavby v obvodu, mohou tyto povoleny býti ženijním ředitelstvím, resp. příslušným velitelstvím pevnostním, jež obě se dorozumějí s politickými úřady, a to po návrhu a za spoluúčasti ženijního ředitelství a ženijní inspekce za těchto podmínek: